

DOPPLER PROJEKT 2.0

FÁBIÁN TÍMEA INTERJÚJA CLAUDI ARIMANY FUVOLAMŰVÉSSZEL, A 2016-OS IV. NEMZETKÖZI FUVOLAFESZTIVÁL MEGHÍVOTTJÁVAL

Rangos előadóval büszkélkedhetett az idei, 2016-os IV. Nemzetközi Fuvolafesztivál Pécelen. Claudi Arimany, Spanyolországban élő katalán fuvolaművész, egykori Rampal-tanítvány - eleget téve a fesztivált rendező Péceli Parnasszus Alapítvány meghívásának- mesterkurzusa mellett egy remek koncerttel kápráztatta el a közönséget. Kamarapartnerei nem kisebb kiválóságok voltak, mint Ittész Gergely fuvolaművész és Gábor József zongoraművész, akik kitűnő játékkal, a művek és szerzőik iránti mélységes alázatukkal segítették Arimany zenei megnyilatkozását.

Claudi Arimany - aki mindamellet, hogy világszerte elismert és jegyzett muzsikusz -, egy nagyon precíz és alapos művész. Azok közé az előadók közé tartozik, aki szeret alaposan utánajárni az általa játszott daraboknak. Képes akár földrészeket is átszelő utazást tenni azért, hogy új szerzeményeket kutasson fel, vagy adott esetben további ismereteket gyűjtsön egy-egy műről. Ez a fajta, jó értelemben vett megszállottság már az ismeretségünk első pillanatától kezdve feltűnt nekem, és mondhatom, nem csalódtam akkor sem, amikor végre személyesen találkozhattam vele itt, Magyarországon.

A korábbi, 2015-ben megjelent interjúbán (http://www.parlando.hu/2015/2015-5/Claudi_Arimany.htm) egy fontos kutatómunkáról sikerült beszámolni, amely szorosan kötődik a Doppler testvérek szellemi hagyatékának feltárásához. Jelen cikkben a múltkori írás óta eltelt egy évről, a Doppler projekt jelenlegi állásáról, egyéb személyes élményeiről és a fesztivál kapcsán szerzett magyarországi tapasztalatairól kérdeztem a katalán művészt:

Nagy öröm volt számunkra, hogy elfogadta a meghívásunkat! Ön számos helyen lépett már fel szólolistaként szerte a nagyvilágban. Milyen érzés volt Pécelen, a Rádaskastélyban játszani?

Pécel egy nagyon különleges élmény volt a számomra! Hosszú idő után találkozhattam régi barátokkal, úgy, mint Ittzés Gergely vagy Gábor Józseffel és újakat is megismerhettem. Nagyon boldog voltam a meghívásért, és hogy egy ilyen gyönyörű helyen játszhattam, mint ez a kastély, amely kiválóan alkalmas kamarazenei helyszínek!

Úgy tudom, nem ez volt az első alkalom, hogy Magyarországra látogattott. Milyen emlékeket őriz rólunk, magyarokról és az országunkról?

Igen, több alkalommal jártam már Magyarországon. Mikor először voltam itt, akkor kb. 20 éves lehettem. Bár az ország azóta sokat változott, a magyarok remek zenei érzéke még mindig a régi!

Akkoriban egy magyar zongorista partnereként jöttem ide, és egy kisebb koncertsorozat keretében adtunk hangversenyeket az ország különböző pontjain. Az én szemszögemből nézve ez a kirándulás elég emlékezetesre sikerült! El kell mondanom, hogy Magyarország volt az egyetlen hely eddigi életem folyamán, ahol letartóztattak és az éjszakát egy cellában kellett töltenem. Én éppen a nagykanizsai vasútállomáson várakoztam, amikor egy rendőr odalépett hozzám, és igazoltatni akart. (Mivel akkoriban még kommunista idők jártak, nem volt sok bizalom a külföldiek iránt.) Nem találtam a dokumentumaimat, így bevitték az Örsre. A velem utazó zongoristának vissza kellett mennie Budapestre az útlevelémért, amit történetesen az ő lakásán hagytam. Nekem addig a fogdán kellett töltenem az egész éjszakát, egészen addig, amíg a barátom másnap vissza nem érkezett.

Később aztán többször jöttem még Magyarországra kisebb-nagyobb kamarazenei együttesek tagjaként. Jean-Pierre Rampallal és számos magyar kamarazenekarral is volt alkalmam koncerteket adni, mint például a Magyar Virtuózokkal, a Mendelssohn Kamarazenekarral vagy a Liszt Ferenc Kamarazenekarral, stb. ... Utóbbival néhány lemezt is készítettünk együtt, szólistaként pedig a Magyar Virtuózokkal felvettük Mozart Fuvolaversenyeit, a felvételen közreműködő karmester Jean-Pierre Rampal volt.

Mit gondol? Tényleg igaz az állítás, miszerint a komolyzene csak egy szűk réteg érdeklődési körébe tartozó dolog? Valós a zenészek félelme azzal kapcsolatban, hogy ha eltűnik egy generáció, akkor ez a szűk réteg lassan megszűnik, vagy azért lehetünk optimisták? Az Önök országában vagy a világban másutt mit tapasztal ezzel kapcsolatban?

Valóban igaz az, hogy a klasszikus zene csupán egy adott réteget érdekel. Azt gondolom, ez nem egy új keletű állítás. Ez mindig is így volt. Talán azért érezzük ezt manapság hatványozottabban, mert nagyobb a versengés a komolyzene iránt

érdeklődőkért a különböző technológiákon keresztül. Persze így a közönség részére is több lehetőség nyílik, amivel eltöltheti az időt. Emiatt még nehezebb az embereknek eljutni a koncertekre. Más szempontból a technológia forradalma (például CD-k, internetes letöltések, stb.) is negatívan hat a hallgatóság koncert-látogatási kedvére. Úgy gondolom, hogy ez mindenhol így van a világban, de legyünk optimisták! Soha nem volt ennyi zenét tanuló ember a világon, mint manapság!

Ahogy az egy tavalyi, a Parlando-ban megjelent cikkemben már említésre került, Ön egy kutatási munkafolyamatban vesz részt. (Aki esetleg nem ismerné az előzményeket, Claudi Arimany Doppler Ferenc és Károly szellemi hagyatékát próbálja összegyűjteni, amelynek még mindig nincs vége. Ez jó hír nekünk, fuvolásoknak, mert ezek szerint még mindig kerülhetnek elő eddig fel nem fedezett ritkaságok.)

Jelenleg hol tart a dolog és mikor jelenhet meg az a 10 részes CD sorozat, amit a múltkor említett?

Többször úgy tűnt, hogy a projekt hamarosan véget ér, de minden alkalommal, amikor eljutottam ehhez a ponthoz, mindig új darabok kerültek elő. Nemrég Bécsben találtam rá Franz Doppler: „Airs Valaques” című művének eredetileg fuvolára és zenekarra írt kéziratára. Ez a darab ebben a formában még csak most kerül majd felvételre, tehát kijelenthetem, a projekt továbbra sem ért véget! Ezen kívül még mindig van két mű, amelyekről tudom, hogy léteznek, de még eddig nem sikerült rájuk lelnem. Mindkettő fuvolára és zongorára íródott.

Maga a projekt egyébként már nagyon hosszú ideje tart. 2007-ben kezdtem, és több mint 90 darabot sikerült CD-re rögzíteni. Ezek közül 60 darab most először került felvételre kéziratokból vagy régi kiadásokból, amelyek ismeretlenek voltak ez ideig minden fuvolista számára. Ez valószínűleg a legnagyobb monografikus projekt, amelyet egy fuvolás zeneszerző valaha is csinált. Gyakorlatilag ez a kutatási anyag lesz az én hagyatékom a jövő fuvolista generációi számára, egyben ezzel szeretném leróni a hálámat e hangszer felé, amely nem csak a megélhetésemet biztosította, hanem szenvedélyt is hozott az életembe.

A három napos fesztivál egyik különleges színfoltja volt azt Ön által tartott kamarakurzus. Milyen tapasztalatokat szerzett a diákok révén, és milyen tanácsai volnának általánosan a magyar fuvolistáknak?

A tapasztalat kellemes és izgalmas is volt egyszerre! Igazolhatom, hogy a magyar fuvola játék színvonala jelentősen nőtt az elmúlt években. Többek között olyan művészek, mint Ittzés Gergely, Bálint János, Drahos Béla, Csetényi Gyula tették lehetővé a magyar fuvolisták számára, hogy az elsők közt állhassanak a nemzetközi fuvolás mezőnyben. Az én tanácsom nem csak a magyar fuvolisták, hanem minden

fiatal előadó részére: a hangszerre eszközként kell tekinteni és nem, mint egyedüli célra. Egyértelmű, hogy a technika kiemelten fontos része a hangszerjátéknak. Annyi technikát alkalmazzunk, amennyit csak lehet, de annak függvényében, hogy e mellett el tudjunk vonatkoztatni a hangszerünktől. El kell felejtünk és feledtetnünk a hangszeret, amikor játszunk!

Azt is mondta nekem korábban, hogy Ön nem kifejezetten tanár alkat. Ezt pontosan, hogy értette? Biztosíthatom afelől, hogy a kurzuson abszolút rácaffolt erre a kijelentésére!

Először is, én nem tanítok, nem vagyok zenekari tag, és még fiatal koromban eldöntöttem, hogy szólista akarok lenni. Sajnos manapság ez már nem egy

általános opció a fiatal zenészek körében. Az idő folyamán a lehetőségek nagyon sokat változtak!

Sokat tanultam fiatal koromban nagy előadóktól, mindenekelőtt az énekesektől. Meglátásom szerint, a legfontosabb egy zenész szempontjából az, hogy úgy játsszon, mintha énekes lenne, az énekesnek pedig úgy kéne énekelnie, ahogyan egy zenész játszik.

A kurzus végén egy spontán diskurzus során beszélt a hallgatóságnak a Jean- Pierre Rampal-hoz kötődő barátságáról, közös élményeiről. Nekem személy szerint nagyon tetszett a beszélgetés azon része, amikor gyermekkori éveiről és az első találkozásuk történetéről mesélt a hallgatóságnak. Megosztaná ezt most az olvasókkal is?

Nagyon fiatal voltam, mikor először találkoztam Jean-Pierre Rampallal. Fellépésre érkezett Barcelonába, és az egyik hölgy a szülővárosomból nyert két jegyet Rampal koncertjére egy rádiós nyereményjátékon. Miután az asszony tudta, hogy elkezdtem fuvolán játszani, meghívott, hogy tartsak vele. A koncert teljesen lenyűgözött, Jean-Pierre igazán elbűvölően játszott. Látván, hogy mi mindent lehet művelni egy darab „csövel”, attól a pillanattól fogva komolyan akartam foglalkozni a fuvolával.

Évekkel később aztán ismét Barcelonába látogatott. Ekkor 16 éves voltam, és elhatároztam, elmegyek hozzá a szállodába, hogy meg tudjon hallgatni engem. Éppen

a hangversenye előtti pihenőidejét töltötte és egy szál alsónadrágban fogadott engem. Megbeszéltük, hogy a koncert előtt egy órával találkozunk a helyszínen. Ott játszottam neki egy keveset és ő adott nekem néhány jó tanácsot azzal kapcsolatban, hogy milyen elvek mentén folytassam tovább a tanulmányaimat. Akkoriban, ha valaki azt mondta volna nekem, hogy évekkal később a partnere leszek majd sok-sok világjáró koncerten, vagy, hogy sok felvételt készítenek el együtt, és utána valamilyen módon majd én leszek az ő, művészi értelemben vett örököse, biztosan nem hiszem el!

Jean-Pierre Rampal egy kivételesen nagylelkű ember volt, nagyszerű személyiség és a legnagyobb fuvolajátékos, akit valaha hallottam.

Mik a jövőbeni tervei, gondolkodok itt a kutatásra, következő koncertekre? Hallhatunk erről esetleg valamit?

Nos, a Doppler projekthez kötődően idén év vége felé lesz még pár koncertem Prágában, ahol Doppler Ferenc és Károly két fuvolára írt versenyművét játszom majd. Biztos vagyok abban, hogy ebben a városban néhány további Doppler kézirat is előkerül majd, mert ez már korábban is megtörtént. Jövőre Romániában, Aradon és Temesváron játszom majd és Bécsben is adok koncertet. Ezek a városok mindazon helyek közé tartoznak, ahol korábban már sok anyagot sikerült gyűjtenem, így előfordulhat, hogy újabb darabokat fedezek fel.

Ha ezt a projektet egyszer befejezem, akkor nem vagyok biztos abban, hogy belekezek egy másikba. Bár gondolkodom még Czerny és Moschelles fuvolaművein is... Majd meglátjuk!

Remélem, hogy a folytatásban is sikerült pár érdekességgel szolgálnunk az olvasóknak! Én a magam részéről nagyon köszönöm Claudi Arimanyinak, hogy a rendelkezésemre állt és megosztotta velünk a gondolatait! Biztos vagyok abban, hogy sokszor hallhatjuk még a játékát, itthoni vagy külföldi koncertek alkalmával.

Fábián Tímea fuvolaművész-tanár